

De Midianieten verslagen

Periodethema: Gideon
Richteren 7

a. De Heere verkleint het leger van Gideon (Richt. 7: 1-8)

UITLEG VAN DE TEKST

Gideon is door de Heere geroepen om Israël te verlossen uit de hand van de Midianieten. Bemoeidigd en versterkt door het teken dat Gideon van God ontvangen heeft (Richt. 6: 36-40), trekt Gideon met zijn leger op. Hij slaat zijn tenten op tegen de helling van de berg Gilboa, dicht bij de bron Harod. Door dicht bij een waterfontein de tenten op te slaan, garandeert Gideon de watervoorziening voor zijn mannen. Het leger van de vijand ligt noordelijker, lager in het dal bij de heuvel Moré. Als de legers tegenover elkaar liggen, spreekt de Heere Gideon aan. Het leger van Gideon is in de ogen van de Heere veel te groot. Als Gideon met dat grote leger de overwinning zou behalen, zou dat heel gemakkelijk op naam van Gideon en zijn mannen kunnen komen te staan. Israël moet echter weten dat God hen verlost uit de handen van de Midianieten. Iedereen die bang is voor de strijd, moet naar huis gaan. Niet minder dan 22.000 mannen gaan terug naar het gebergte van Gilead, terug naar de veilige bergholen. Minder dan een derde van het leger blijft over, niet meer dan tienduizend mannen. Het leger is echter nog steeds te groot in Gods oog. Er moeten nog meer mensen naar huis. God Zelf zal uitmaken wie met Gideon meegaat en wie niet. In de verzen 5 en 6 wordt verteld hoe het leger verder wordt uitgesorteerd. Het selecteren van de mannen gebeurt aan de hand van de manier waarop de soldaten drinken. De mannen moeten daarvoor afdalen naar de bron, vlak in de buurt waar Gideon zijn mannen gelegerd heeft. Zij, die op hun knieën blijven zitten en het water met de

hand scheppen, moeten naar huis terugkeren. Dit zijn niet minder 9700 mannen. Zij die vluchtig met hun hand water geschept hebben en tot hun mond gebracht hebben om te lekken, mogen in het leger blijven. Het resultaat is dat er maar driehonderd mannen overblijven. Het beeld van de hond (vers 5) ziet - volgens de bijbelverklaarder Dachsel - op het snelle, voorbijgaande karakter van het drinken. Want honden in die streken drinken al lopende snel wat water uit angst voor krokodillen. De driehonderd hebben in het voorbijgaan water geschept en zich niet helemaal aan het drinken overgegeven. Deze kleine groep strijders moeten op Gods manier de strijd aan gaan met de Midianieten. Deze kleine groep krijgt het voedsel en de ba-zuinen, de anderen worden weggestuurd.

TER OVERWEGING

Vanuit dit gedeelte kunnen we benadrukken dat God op Zijn manier verlost. De Heere moet daarin dan ook alle eer ontvangen. Door heel veel soldaten naar huis te laten terugkeren, valt het accent op het handelen van God. Zo weinig mannen kunnen de Midianieten niet aan. Zij doen het dan ook niet, de Heere doet het en zal het doen. Door de hele Bijbel heen maakt God zichtbaar dat Hij sterker is dan een machtig leger met paarden en wagens. Uiteindelijk heeft God voor de verlossing geen soldaten nodig. Hij gebruikt ze als middel, maar Hij kan ook zonder. Dat zien we vooral in het werk van de Heere Jezus. Daar doet God het in de Heere Jezus helemaal zonder ons. De Heere is almachtig. Hij werkt op Zijn manier. Dat geldt ook voor het geloof. Dat werkt God niet door kracht en geweld, maar door Zijn Geest. We moeten het de Heere dan ook laten doen. We moeten ons door de Heere laten redden.

b. De twijfel van Gideon weggenomen (Richt. 7: 9-15)

UITLEG VAN DE TEKST

De Heere ziet dat Gideon niet erg gerust is op de strijd met de Midianieten. Gideon heeft maar een handje vol mannen overgehouden en de vijand is talrijk. De hoeveelheid soldaten wordt vergeleken met een menigte sprinkhanen. De kamelen van de vijanden worden vergeleken met het zand aan de zee. De twijfel van Gideon is dan ook begrijpelijk. De Heere neemt die twijfel op een bijzondere manier weg. Gideon moet met zijn wapendrager Pua het vijandelijke leger binnensluipen. De twee mannen horen daar een wonderlijke droom. Een soldaat vertelt aan zijn strijdmakker dat hij droomde dat een geroosterd gerstebrood de Midianitische legerplaats binnenrolt en de tent (het tentenkamp) verwoest. Een gerstebrood (vers 13) is een rond plat brood. God maakt door middel van deze droom in elk geval duidelijk dat Hij met een ongebruikelijk en simpel middel de Midianieten weet te verslaan. Israël is in Gods kracht de Midianieten de baas, zij worden verslagen. De Midianiet, die de droom uit de mond van zijn strijdmakker hoort, interpreteert de droom terecht als een boodschap van de God van Israël. Het is opvallend dat de naam van Gideon valt. Het kan niet missen voor Gideon. De Heere wilde dat hij deze boodschap zou horen. Het geeft hem moed. Op deze manier wordt de laatste twijfel bij Gideon weggenomen. In verwondering en aanbidding valt hij voor de Heere neer. Hij erkent de macht en de majesteit van God. Vol goede moed keert hij terug naar zijn mannen en roept hen op voor de strijd. Hij zegt hen dat de Heere het leger van de Midianieten in hun handen heeft gegeven.

TER OVERWEGING

De twijfel is begrijpelijk. Zo'n groot leger en dan zo'n kleine eenheid zoals die van Gideon. De moed zou je in de schoenen zakken. God is trouw en barmhartig. De Heere komt Gideon tegemoet met een teken. Eerder had Gideon zelf tweemaal om een teken gevraagd. Nu krijgt hij er één ongevroegd. De Heere stelt het geloof van Gideon op de proef door zoveel soldaten naar huis te laten sturen. Nu moet blijken of Gideon op de Heere vertrouwt. De Heere sterkt dat vertrouwen door de droom van de Midianiet. De Heere is barmhartig en genadig. In het verloop van de strijd blijkt Gods macht. De Heere doet geen half werk. Hij verheerlijkt Zijn grote Naam. Mensen worden wel gebruikt, maar kunnen nooit met de eer weglopen, ook Gideon niet.

c. Gideon verslaat de Midianieten (Richt. 7: 16-25)

UITLEG VAN DE TEKST

Nu trekt Gideon met zijn mannen ten strijde. Hij verdeelt zijn soldaten in drie groepen van elk honderd man. Iedere man wordt uitgerust met een bazuin, een lege kruik en een fakkel. Normaal had alleen een aanvoerder een bazuin. De mannen moeten straks op de bazuinen blazen om de indruk te wekken dat Gideon met enorm groot leger nadert. De fakkels worden in de kruiken verborgen. Op een bepaald moment blaast Gideon met de mannen die bij hem zijn op de bazuin, dat is het teken dat alle mannen op de bazuin moeten blazen. In het midden van de nacht (de middelste nachtwake), terwijl Gideon zo dicht mogelijk tot het leger van de Midianieten genaderd is, roepen de Israëlieten: 'Voor de Heere en voor Gideon.' Op hetzelfde moment worden de kruiken kapot geslagen, daardoor vlammen de fakkels op. De Israëlieten gaan het tentenkamp van de vijand niet in, ze blijven waar ze zijn. In het tentenkamp van de Midianieten breekt paniek uit. Het geluid van zoveel bazuinen wekt de indruk dat ze door een enorme legermacht worden aangevallen. Het geluid van het brekende aardewerk wekt de indruk dat de vijand al door het kamp trekt, zodat men snel een veilig heenkomen zoekt. De flakkerende fakkels werken schrikbaanarend. In grote verwarring vallen de Midianieten elkaar aan en vluchten weg in oostelijke en zuidoostelijke richting om de Jordaan over te komen. Iedereen wordt dan gemobiliseerd om de vijand na te jagen en te verslaan. Gideon laat troepen uit Nafthali, Aser en Manasse komen om achter de vijand aan te gaan. Gideon stuurt ook gezanten door het hele bergland van Efraim om troepen te verzamelen, die de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan moeten bezetten om de Midianieten de overtocht te beletten. Twee Midianitische koningen, Oreb en Zeëb worden gevangengenomen. Oreb werd gedood bij een rots die zijn naam krijgt en Zeëb bij 'Zeëbs wijnpers'. Na de achtervolging worden de hoofden van deze vorsten bij Gideon gebracht.

TER OVERWEGING

We mogen vanuit dit gedeelte de nadruk leggen op dat wat de Heere doet. De Heere is Zijn belofte nagekomen en geeft de overwinning. Natuurlijk is dat wat Gideon doet bijzonder, maar hij doet het in de kracht en de mogendheid van de Heere. De Heere zorgt dat er paniek uitbreekt in het leger van de Midianieten en niet Gideon. De Heere moet dan ook alle eer ontvangen. Zo moeten wij als wij door de Heere worden gezegend de Heere erkennen in dat wat Hij heeft gedaan.

Al te vaak slaan wij onszelf op de borst alsof de zegeningen die we ontvingen aan onszelf te danken hebben. Dat is erg, want daarmee ontnemen we de Heere de eer, terwijl Hij alleen de geëerd moet worden. Zo is het ook met de overwinning die de Heere Jezus behaalde. Als zondaren de Zaligmaker leren kennen als Redder en Verlosser, moet Hij daarvoor geëerd en gedankt worden. Wie roemt, roeme in de Heere.

GELOFSLEER

De HEERE moet alle eer krijgen voor de verlossing. Dat geldt in deze geschiedenis, maar ook als het gaat om de verlossing van zondaren.

Gideon wordt geconfronteerd met zijn eigen zwakheid en onmogelijkheid. De verlossing is dus alleen uit genade! Ook wij moeten onze zwakheid kennen, opdat ook wij beseffen dat we alleen uit genade zalig worden. Hoe meer we dat beseffen, hoe meer Gods genade gaat schitteren. Dordtse Leerregels, hoofdstuk 2, artikel 2 verwoordt het als volgt: 'maar alzo wij zelven niet kunnen genoegdoen en ons van den toorn Gods bevrijden, zo heeft God uit oneindige barmhartigheid Zijn eniggeboren Zoon ons tot een Borg gegeven, Die, opdat Hij voor ons zou genoegdoen, voor ons of in onze plaats zonde en vervloeking aan het kruis geworden is.'

